

24. maj 2021

SOS Racisme
Nørre Allé 7
2200 København N.
sos@sosracisme.dk
www.sosracisme.dk

Til: Udlændingeordførerne i UUI, i forbindelse med mødet med Mattias Tesfaye d. 25. maj, om flytning af de såkaldt "kriminelle udvisningsdømte" til Langeland

Vi henvender os til jer med et ønske om, at udrejsecentrene og Ellebæk bliver afviklet nu!

Det gør vi ud fra et ønske om at Danmark skal være et samfund, hvor både menneskerettigheder og retsstatsprincipper skal gælde for alle, ikke kun for danskerne. Udrejsecentrene og Ellebæk står som tegn på umenneskelighed, diskrimination og manglende retssikkerhed for de indkvarterede og indsatte mennesker med udenlandsk statsborgerskab eller som er statsløse. Omkring halvdelen af dem er reelt udrejsehindrede.

Folketingsflertallet har haft travlt med at tale de indkvarterede udlændinge ned som **farlige, kriminelle, krigsforbrydere og fremmedkrigere, der har vendt Danmark ryggen**. Men det skyldes måske mest, at man vil retfærdiggøre de lidelser, som man som Folketingsflertal med vilje udsætter de udviste udlændinge for. Og så har disse ord, som Folketingsflertallet selv har spredt fra Folketingets talerstol, i pressen og på sociale medier medvirket til de store protester på Langeland, Kallehave og i sin tid Hørsholm.

Men – der skal ikke meget til, før en udlænding bliver kaldt kriminel og får en udvisningsdom, og dermed er "kriminell udvisningsdømt". Fx kan – efter de første afgørelser - selv ganske få overtrædelser af meldeopholds- og underretningspligten for en afvist asylansøger give lange fængselsstraffe, straffe, som efter udlændingeloven igen forlænges pr. 1. juni 2021, i sidste ende kan straffelovens § 143 anvendes med op til 4 års fængsel.

Covid på Kærshovedgård og Avnstrup

I april-maj 2021 var det mindst 4. gang, der var Coronaudbrud på Kærshovedgård. Under hele pandemien er i alt mindst 48 således blevet smittet, aktuelt skal én testes for symptomer nu. Antal beboere har svinget mellem ca. 220 og 300, bruger man et aktuelt tal på 289, har i alt 16,6% af beboerne haft Covid, mens de har været på Kærshovedgård – 3-4 gange flere end i hele Danmark. Der har også lige været Covid-udbrud i Avnstrup og Center Hviding.

Fra epidemien begyndte for et år siden, har vi flere gange opfordret Udlændingeministeren til at lukke Kærshovedgård og de øvrige asyl- og udrejsecentre samt Ellebæk ned, ophæve opholdspligten, og lade de beboere, der havde familie eller venner i Danmark, flytte tilbage til dem, og indlogere de øvrige andre steder, evt. privat, hvor de ikke var så udsat for smitte. Det selv om det var umuligt at udsende nogen, og ulovligt at

Ulovligt at frihedsberøve uden mulighed for udsendelse

Ifølge Europarådets Menneskerettighedskommissær var det ulovligt (jf. EMRK, art. 5) at frihedsberøve personer i Ellebæk mhp. Dublinoverførsel, da disse var lukket ned og flyvningerne indstillet, så frihedsberøvelsen havde intet formål. Men Udlændingeministeren var ligeglad, da han havde et

folketingsflertal bag sig i bestræbelserne på at tilbagesende flest muligt af udviste eller afviste udlændinge, - selv om det stort set var umuligt sidste forår pga. Corona.

Tålt ophold så utåleligt som muligt

Da Inger Støjberg i 2016 udtalte at man ville gøre "tålt ophold så utåleligt som muligt", vakte det voldsom forargelse, fordi hun ville ligefrem have en behandling, der fik folk til at lide, - også dem på "tålt ophold" som man ikke kunne sende hjem. Desværre synes den nu almengjort hos flertallet på Christiansborg og betragtes som et fundament for behandlingen af udviste udlændinge – både dem på tålt ophold og dem, der er udvist af andre grunde - af justits- og af udlændingeministerens. Og det uagtet at den slags "motiverende foranstaltninger" aldrig har kunnet påvises at have en effekt på at få folk til at rejse hjem frivilligt. I stedet går nogle under jorden, hvis de ikke kan holde til behandlingen, og andre bliver syge og apatiske eller misbrugende.

Af beboerne på Kærshovedgård er der flest afviste asylansøgere, og flygtninge med inddraget opholdstilladelse bliver måske en endnu større gruppe. Opholdstilladelser gives jo kun for 1-2 år som følge af paradigmeskiftelovene. Udlændingestyrelsen og Flygtningenævnet finder ikke situationen i bl.a. Afghanistan, Somalia, Syrien, Irak, Myanmar og D. R. Congo så alvorlig, at det overtræder § 3 i EMRK at tilbagesende dertil med pres eller tvang. Udlændingestyrelsen og Flygtningenævnet mener ligeledes at Danmark kan sende folk til Kabul, Mogadishu eller Damaskus som "Interne Flugt Alternativer", IFA, selv om forholdene er farlige dér. Vi er uenige med Flygtningenævnet og Udlændingestyrelsen heri, og det er FN - og heldigvis mange andre europæiske lande også enige i.

Fase 2: tilbagesendelse og livets realiteter versus paradigmeskiftet

Da Pia Kjærsgaard i 2005 begyndte at tale om Fase 2: og her især talte om "familiesammenføring med modsat fortegn", stod Dansk Folkeparti og Fremskridtspartiet meget isolerede i den sag, hvor de øvrige partier i det store og hele stod fast på menneskerettighedskonventionerne. Men tilbagesendelse af udlændinge – det være sig flygtninge, familiesammenførte eller arbejdsmigranter uden lovligt ophold mere, eller udlændinge der har begået den mindste lovovertrædelse, er nu blevet gængs tale fra S og alle de borgerlige partier undtagen RV. Det er i Socialdemokratiet blevet et mantra, at "antallet betyder noget" dvs. at "danskerne" ikke kan tåle at se så mange med et udenlandsk udseende, eller med en anderledes påklædning, og derfor gælder det om at få udlændinge ud!

Desuden er det en grundlæggende tanke, at Flygtningenævnet altid træffer en korrekt afgørelse, og at det altid optræder neutralt og uafhængigt af regeringen - uanset at et af Nævnets tre medlemmer og af og dets koordinationsudvalg, som afgør de grundlæggende politikker, fx. om hvorvidt der er en § 3-situation i et land, være ansat i Udlændingeministeriet. Nævnets medlemmerne er ikke altid opdateret om forholdene i hjemlandet, og Koordinationsudvalget er ikke enig med FN om at fx Kabul (med et bombeattentat som har slået 58 ihjel i lørdags- overvejende skolepiger på vej hjem); og Mogadishu (kendt for et voldsomt terrorangreb der "kom til" at dræbe 587 civile 14. oktober 2017 – og mange store og små siden) er uegnede som IFA: Internt Flugt Alternativ.

Lige nu ser vi noget, der minder om udrensning af "kriminelle dømt" for fulde sejl. Regeringen presses konstant af NB og af DF, der gennemgår domme, og klager til ministeren over, at dommene mod nogle udlændinge er for milde, eller at en bestemt udlænding ikke er blevet udvist, eller at indrejseforbuddet er for kortvarigt.

Kriminaliserende virkning af pligter, straffe og overvågningssystem. Fra afvist asylansøger til kriminel.

Med de idelige udlændingestrømninger skal der i dag ikke meget til at blive dømt som kriminel i Danmark. Et falsk pas er nok, selv om det har været nødvendigt for at kunne flygte fra hjemlandet, eller hvis det ægte

gik tabt i Middelhavet. Eller mindre forseelser – som fx. en asylsøger fra Sverige, der indrejste ulovligt i Danmark, fordi nogen anviste ham et forkert tog til Stockholm, og han kom over Øresundsbroen.

Selv om de fleste på Kærshovedgård ikke er der pga. kriminalitet, bliver mange kriminaliserede, - efterfulgt af en udvisningsdom med indrejseforbud, hvilket umuliggør familiesammenføring. Efter tredje sigtelse skal Anklagemyndigheden ifølge Rigsadvokatens Meddelelse af 23. marts 2020 overveje at gå efter en fængselsdom, herefter pålægges også underretningspligt, hvor overtrædelser straffes på linje med meldepligt og opholdspligt. Det stod der ellers ikke i Finanslovsaftalen for 2019, eller i lovforslagene om pligterne, for her var de skærpede straffe kun for dem på "tålt ophold og "kriminelle udvisningsdømte".

Politi, domstole, overvågning og fængselsophold er dyrt for samfundet. Det slider på retsvæsenet, politi og anklagemyndighed, og betyder, at "rigtige kriminelle" må afvente afsoning af deres dom, da beboerne på udrejsecentrene skal varetægtsfængsles hurtigst muligt. Det værste er, at fængslingerne og kriminaliseringen slider på dem og belaster dem psykisk. Nogle har ikke mulighed for at se deres børn i fængslet.

Asylansøgerne bliver psykisk nedbrudt

Bare risikoen for at komme for sent tilbage ødelægger tilværelsen og de fleste muligheder for dem. Mange bliver psykisk syge under ophold på Kærshovedgård eller i fængslet. Nogle kommer i varetægtsurrogat eller i surrogatfængsel på psykiatrisk afdeling, hvor de optager pladser for andre psykisk syge patienter. Det har psykiatrien i Region Midt klaget over til Sundhedsministeriet i foråret 2020.

Men en overtrædelse af opholds-, underretnings- eller meldepligt kan man nemt risikere at blive straffet for, fx hvis fx. Salto-systemet ikke har virket som det skal. For tiden foregår adgangen dog med personkontrol. Men det er ikke sådan at de tidligere mange sager af den grund er gået om endnu, frasat i helt enkelte tilfælde længe efter de var blevet sigtet eller varetægtsfængslet. Stikprøver i en undersøgelse Udlændingeministeriet selv havde fået foretaget viste ifølge oplysningerne til Datatilsynet flere ubemærkede fejl. Hvorfor er man ligeglad med de udvistes retssikkerhed?

Sigtelse og straf trods force majeure og underretning – hvor er retssikkerhed og retfærdighed?

Det overvågningssystem, der er sat op i Kærshovedgård og Sjælsmark bygger på et elektronisk registreringssystem, Salto-systemet, der har vist sig at være upålideligt og fejlbehæftet og derfor p.t. er erstattet af personlig kontrol ved indgangen. Men selvom en beboer *havde underrettet* om, at han ikke kunne komme tilbage, -fordi han var på hjemmebesøg og hans yngste barn var blevet indlagt med sin mor, og han ikke kunne lade det ældste barn være alene hjemme- blev det ikke accepteret, og han blev sigtet for overtrædelsen.

Et andet eksempel: 40 beboere er på tur til Københavns Domkirke og må køre tilbage til Kærshovedgård inden det er helt færdigt. Der er ikke tid til at spise noget aftensmad, men må få lidt i bussen, der skal køres hele tiden, for at være sikker på, at være tilbage inden kl. 23.00. Undervejs på motorvejen har en lastbil tabt et læs flasker og det spærrer hele motorvejen og giver forsinkelser. Det får følger, hvis de kommer 1 minut senere end kl. 23.00. Man skal være på Kærshovedgård 20 til 30 minutter før kl. 23.00 for registreringen af beboere går meget langsomt. Selv om man står i kø fra 10 til 15 minutter før kl. 23.00 og ikke når ind før efter kl. 23.00, bliver det registreret som en overtrædelse.

Tredje eksempel: Landevejen på tilbagevejen til Kærshovedgård efter et hjemmebesøg er blokeret af et væltet træ i en orkanlignende vinterstorm. Det var tilfældet for en mor, der besøgte sin mand og sine børn i hjemmet, da manden måtte opgive at køre hende tilbage. Hun var blevet anbragt på Kærshovedgård af politiet, mens hun stadig ammede det mindste barn på godt et år. Siden havde hun afsonet en kortere fængselsdom for pligtovertrædelser, men blev sigtet og siden dømt for bl.a. forsømmelsen under

vinterstormen, som ægtemanden havde underrettet myndighederne om. Dagen før hun skulle i retten og frygtede et års fængsel for nye overtrædelser af pligterne forsøgte hun at tage sit liv, hvilket heldigvis blev afværget af et familiemedlem. En måned efter blev hun uden varsel og uden hendes egen advokat ført i retten, hvor hun var ude af stand til at sige noget, og idømt 3 mdrs. surrogatfængsel og mentalundersøgelse på en psykiatrisk afdeling. Her kunne hun ikke se sine børn og blev svært psykotisk og har været det siden, også efter hun kom tilbage på Kærshovedgård.

Udlændinge er mennesker lige som vi selv er, - ikke nogen, man bare har lov til at mobbe, sparke, slå, nedbryde psykisk eller udvise til tortur, fængsel og terrorbomber. På grund af den måde de bliver behandlet på, har mange følt sig tvunget til at gå under jorden eller flygte på ny til et andet land, kun få tager frivilligt tilbage. Giv dem lov til at bo uden for centrene eller luk centrene helt, og lad dem, der nu er indkvarteret flytte ud i samfundet. Om nødvendigt kan man give dem meldepligt en gang om ugen.

Venlig hilsen,

Anne Nielsen, medlem af SOS Racisme, email: anne@sosracisme.dk

Gerda Abildgård, Røde Kors Frivillig på KHG, Kvindeafdelingen

Niels Simonsen, Røde Kors Frivillig på KHG, samt medarbejder i Bibelcafeen i Bording og Asylkoret.

Yderligere information:

Referat fra høringen: Hvor er min mor? om, hvordan børnene lider under det, når mødrene eller fædrene får opholdspligt på Kærshovedgård:

https://drive.google.com/file/d/1oZAm4XS95aGQliwh04pfpk0WcN9a_mh-/view

Om Corona på Kærshovedgård her: <https://www.altinget.dk/udvikling/artikel/sos-racisme-indkvartering-paa-udrejsecenter-oeger-smitterisiko-og-nedbryder-asylansoegere-fysisk-og-psykisk>

Dele af tilblivelsen af pligterne og de uproportionale straffe her, er gennemgået i en henvendelse til Rigsadvokaten: <https://drive.google.com/file/d/1kWCvoCLYZGt-hmnKebi6M7OywGcK11QT/view>

Flere materialer om Kærshovedgård under:

sosracisme.dk Klik på: **Materialer** Klik på: **Til og fra myndigheder** _ scroll ned til de ønskede tekster.